МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали
Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 12 від 25.10.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)", 30 листопада 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)" з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017

Вус В. І.
Особливості аксіогенезу підлітків при поєднанні релігійної освіти із всебічним розвитком їх особистості *147*

Shamne A. V.
Subjective welfare as a component of the mental health of modern youth of Ukraine *149*

Богдан О. Ю.
Психологічні чинники готовності старшокласників до вибору майбутньої професійної діяльності *150*

Кравченко І. М.
Особливості впливу сім'ї на становлення особистості підлітків *152*

Каляміна В. К.
Особливості міжособистісних відносин молодших школярів із синдромом дефіциту уваги та гіперактивності *155*

Лещенко О. С.
Психологічні особливості агресивної поведінки жінок із співзалежністю *157*

Панасюк В. С.
Удосконалення стилю керівництва в комерційній організації на прикладі ПП "Алмавеко, фуд" *159*

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ІМ. КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ "Україна – незалежна, демократична, соціальна, правова держава: реалії сьогодення та перспективи"

Іваненко О. В.
Інформаційна ентропія та ентропійна інформація у галузі права: деякі загальнотеоретичні питання *161*

Заросило В. О.
Окремі аспекти запобігання і протидії корупції у Великобританії *164*

Кислий А. М., Денисенко М. М.
Становлення системи нормативного регулювання негласних слідчих (розшукових) дій *167*

Бортник В. А.
Сучасні муніципальні концепції *171*

Ковальчук А. Ю.
Конституція України — як правова основа протидії корупції *174*

Веклич В. О.
Корупція як деструктивний чинник стосовно прав людини: потреба щодо інформування громадськості й реалізації відповідної політики *177*

Стасюк С. В.
Оновлені моделі податкових правових відносин в Україні *180*

Курчина Т. О., Чорна М. Ф., Твердохліб А. І.
Феномен правової культури: сучасне прочитання *183*

С. В. СТАСЮК
канд. юрид. наук, ННІП МАУП

ОНОВЛЕНІ МОДЕЛІ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Українське суспільство перебуває на новому історичному етапі свого розвитку. Прагнення вступу до європейської спільноти актуалізували питання модернізації податкових правових відносин. Виробляються новітні форми правовідносин у сфері оподаткування, сутність яких полягає не лише у забезпеченні надходжень до бюджетів усіх рівнів у вигляді податків і зборів, але й налагодження дієвого механізму оподаткування з імплементацією європейських податкових норм в українське податкове законодавство з метою досягнення балансу приватних та публічних інтересів учасників податкових правових відносин.

Науково-теоретичним підґрунтям даного дослідження стали наукові праці таких учених, як О. Л. Гамалій, П. П. Дубинецька, А. В. Коструба, М. П. Кучерявенко, Л. О. Матвейчук, Р. А. Сидорук та ін.

Правове регулювання податкових правових відносин здійснюється відповідно до вимог Конституції України, Податкового кодексу України, Митного кодексу України, чинних міжнародних договорів, що регулюють питання оподаткування і згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, спеціальних законів стосовно регулювання окремих питань у сфері оподаткування.

Загальні засади та принципи правового регулювання податкових правовідносин визначає Конституція України. Так, згідно статті 67 Конституції України кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, визначених законом [3]. З метою визначення більш детальних положень оподаткування та впорядкування розрізнених у великій кількості нормативно-правових документів окремих податкових норм, у 2010 році було прийнято Податковий кодекс України. Цей документ закріпив основні засади податкового законодавства України, поняття та види податків і зборів, права та обов'язки платників податків і контролюючого органу, строки сплати податків, сутність податкового обов'язку та інше. Так, П. П. Дубинецька акцентувала увагу, що головним швидким результатом податкової реформи було значне зростання надходжень до бюджету у перший рік після впровадження Податкового кодексу України (з 1 січня 2011 року) [2, с. 8].

Податкові правові відносини виникають у повсякденній практичній реалізації завдань держави у сфері справляння податків і зборів. Суб'єкти таких правовідносин завжди є нерівними, адже держава в особі контролюючого органу має право вимагати від іншого учасника (платника податку) поведінки, яка передбачена податковою правовою нормою.

Саме нормотворча діяльність держави трансформує модель податкових правовідносин та відкриває доступ суб'єктам підприємництва до європейського ринку. Так, протягом останніх років зусилля законодавця були направлені на гармонізацію українського податкового законодавства з аналогічним законодавством ЄС, що позитивно вплинуло на національну фіскальну систему.

Принципи оподаткування регламентовані статтею 4 Податкового кодексу України та мають практичне значення під час реалізації податкових правових норм. До них належать: загальність оподаткування, рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, невідворотність настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства, презумпцію правомірності рішень платника податку, фіскальну достатність, соціальну справедливість, економічність оподаткування, нейтральність оподаткування, стабільність, рівномірність та зручність сплати, єдиний підхід до встановлення податків та зборів [7]. На нашу думку, в розумінні принципів податкових правових відносин слід додатково виокреслити принципи відповідальності держави за формування та реалізацію політики у податковій сфері та законності адміністрування податків і зборів.

Так, на думку О. Л. Гамалій, взаємна відповідальність громадянина і держави має ґрунтуватися на первинності прав людини та громадянина. Якщо держава починає створювати штучні, необґрунтовані правові приписи, які обмежують права і свободи людини і громадянина з метою задоволення потреб правлячої або більш заможної групи, то така держава не може називатися правовою і демократичною [1, с. 29–30].

Життєвий цикл податкових правових відносин пов'язаний з процесами їх виникнення, реалізації, зміни та припинення. Так, Р. А. Сидорук зазначає, що податкові правовідносини, врегульовані нормами податкового права, тобто вони виникають, змінюються або припиняються лише на основі правових норм, які знаходять своє вираження в нормах податкового законодавства [8, с. 147].

На думку М. П. Кучерявенко, податкові правові відносини виникають, змінюються, припиняються і реалізуються на підставі певного комплексу різних за змістом взаємозалежних юридичних явищ, взаємодія яких припускає розвиток правовідносин [5, с. 18–19].

Юридичні факти як явища реальної дійсності втілюються в податковій нормі, мають конкретні юридичні наслідки, адже перетворюють суб'єктів податкового права в учасників відповідних податкових правових відносин. Таким чином, саме правовстановлюючі, правозмінюючі, правоприпиняючі юридичні факти є підґрунтям динаміки податкових правових відносин. Як вважає А. В. Коструба, головною ознакою юридичних фактів є те, що правові моделі реальної дійсності знаходять своє відображення в нормах права, тобто мають юридичне віддзеркалення і саме ця ознака дозволяє припускати чи є конкретна життєва обставина юридичним фактом [4, с. 171]. Наприклад, в податковому праві загальні податкові правові відносини припиняються на підставі наступних юридичних фактів: смерть фізичної особи-платника податків; визнання її недієздатною або безвісно відсутньою; примусова чи добровільна ліквідація юридичної особи.

Підвищення рівня динаміки податкових правових відносин пов'язано з комплексом інноваційних методичних та методологічних підходів до процесу адміністрування податків і зборів контролюючим органом.

Відповідно до Стратегічного плану розвитку Державної фіскальної служби України на 2015–2018 роки, затвердженого наказом Державної фіскальної служби України від 12.02.2015 № 80, передбачено забезпечення єдиного підходу до застосування законодавства, зменшення адміністративного навантаження на громадян та бізнес, розроблення і впровадження ефективної моделі надання послуг громадянам та бізнесу, розвиток наявних і впровадження інноваційних електронних сервісів для громадян та бізнесу. Спілкування платників податків з контролюючим органом завдяки дієвості податкового права переходить у рамки конструктивного діалогу, коли кожен

суб'єкт господарювання відчуває захищеність з боку держави, гарантованість своїх прав та законних інтересів.

До новацій у податковій сфері можна віднести впровадження електронного документообігу та механізмів звітування платників податків шляхом подання податкової звітності засобами електронного зв'язку. Як зазначає Л. О. Матвейчук електронний формат діяльності в податковій сфері в Україні закріплений на законодавчому рівні в частині формування та подання обов'язкової звітності до державних органів в електронному вигляді, надання адміністративних послуг в електронній формі з використанням мережі Інтернет, електронних інформаційних ресурсів органів державної податкової служби, автоматизації функцій адміністрування податків і зборів [6, с. 59].

Електронний формат взаємодії платників податків і контролюючого органу призвели до появи новітніх електронних форм податкового контролю та профілактичних заходів щодо попередження порушень законодавства у податковій сфері. Завдяки інноваційним перетворенням в органах Державної фіскальної служби України, для безперервного оперативного контролю формування дохідної частини Державного бюджету, запроваджено систему електронного адміністрування податку на додану вартість (далі — СЕА ПДВ). З 01.07.2015 платники повинні не лише подавати звітність по ПДВ в електронному вигляді, але й реєструвати податкові накладні в електронній формі в Єдиному реєстрі податкових накладних. СЕА ПДВ покликана руйнувати схеми ухилення від оподаткування, у тому числі через створення офшорних компаній — одноденок або використання розрахунків за допомогою конвертаційних послуг комерційних банків. Таким чином, налагоджена СЕА ПДВ є дієвим кроком гармонізації механізму справляння податку на додану вартість до аналогічного механізму у країнах ЄС, коли сплата відбувається за фактом споживання своєчасно та в повному обсязі. Крім того, з 1 липня 2017 року налагоджена система моніторингу відповідності податкових накладних/розрахунків коригування критерію оцінювання ступенів ризику, яка дозволяє їх блокувати у несумлінних платників податків.

Джерела

1. Гамалій О. Л. Права громадян як об'єкт адміністративно-правового захисту органами державної влади // Право і безпека. — 2014. — № 1 (52). — С. 28–33.
2. Дубинецька П. П. Податкове регулювання в системі управління національним господарством: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 08.00.03 / П. П. Дубинецька; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. — Львів, 2015. — 20 с.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141; 2011. — № 10. — Ст. 68.
4. Коструба А. В. Правоприпинення як стадія механізму правового регулювання цивільних правовідносин / А. Коструба // Вісн. Нац. академії правових наук України. — 2013. — № 4 (75). — С. 142–148.
5. Кучерявенко М. П. Податкове право: навч. посіб. / Г. В. Бех, О. О. Дмитрик, Д. А. Кобильнік та ін.; за ред. проф. М. П. Кучерявенка. — К. : Юрінком Інтер, 2003. — 400 с.
6. Матвейчук Л. О. Організаційно-правові механізми електронної взаємодії у сфері оподаткування в контексті Податкового кодексу України / Л. О. Матвейчук // Вісн. НАДУ при Президентові України. — 2016. — № 2. — С. 58–66.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.zakon.rada.gov.ua
8. Сидорук Р. А. Поняття та особливості податкових правовідносин / Р. А. Сидорук // Наук. вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія : Юриспруденція. — 2013. — № 6–2. Том 1. — С. 146–149.